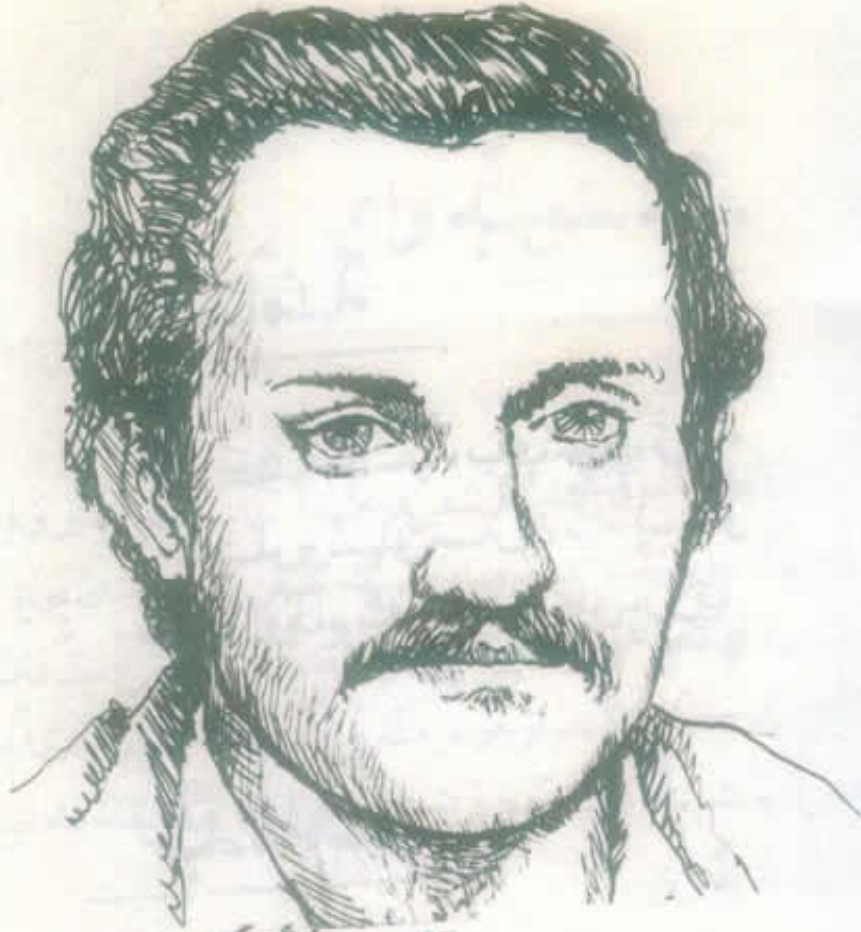

عشق و سیرا مل

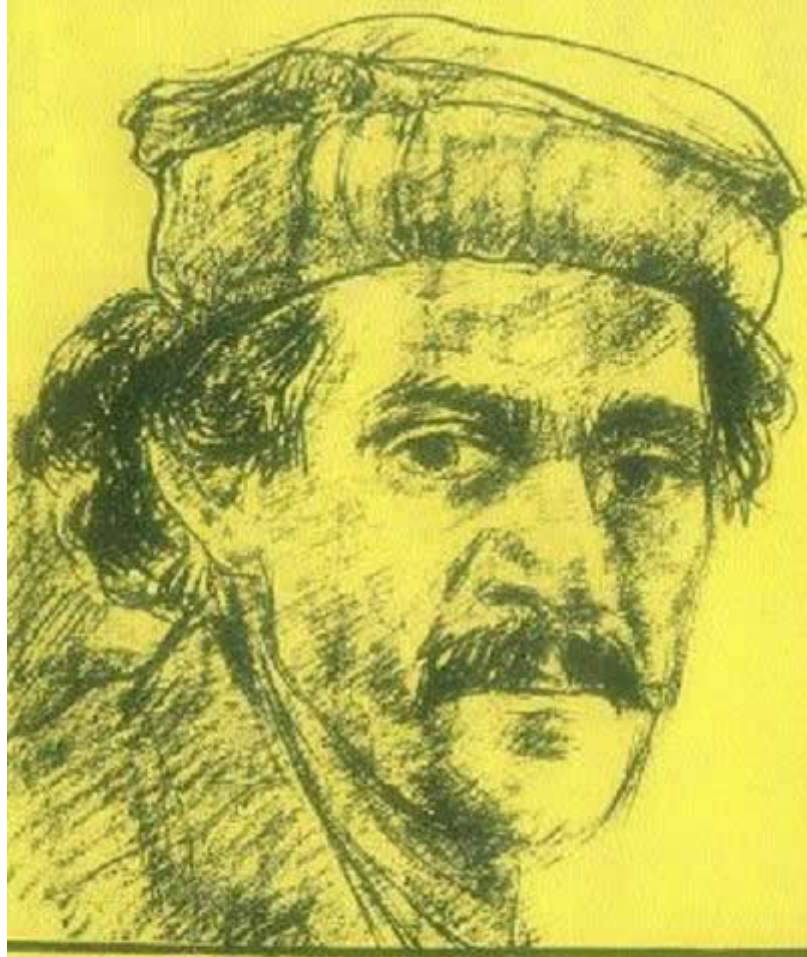

افضل شوق

خبر نه ٿي ڇي نه ٿو ڪو ٿي
ڪڇا ڇڀيل ٿي، پر پڌري ٿو ڪو ٿي
بس فقط دوره ٿو ٿي پر
ڇي ساهه اعظم، ڪا نه ٿي نه ٿي
وٺيم اورم، ٿو ٿي نه ٿي
خوپه ٿي نه ٿو ٿي ٿي
ڪو ٿي نه ٿي ٿي ٿي
نه ٿي انسان ٿي
ٿو! انسان ٿي

پير ٿي ٿي ٿي
ٿي ٿي ٿي ٿي
ٿي ٿي ٿي ٿي

پچھلے سونے
دورانہ اور اوغز پڑی
تھرری پوری
دکھری پالی شیبی
نواہیل ۱۸۸۸ دھوپو نو
کر دوشاپی

افشار
www.salgay.com

www.salgay.com

شلېدلی امېل

افضل شوق

له اړخه

د پښتو ادبي ملگري سهېلي پښتونخوا

حقوق محفوظ

دا شعري مجموعه، چې د "شلېدلی امېل" تر عنوان دلاندي په کال ۱۹۸۷-۸۸ع کي د افضل شوق په نامه مارکیت کي په لومړي ځل خپوره شوې وه او اوس يې دويم بريښنايي جلد چې په کال ۲۰۰۷ - ۸ع کي په ليکه کېږي.. همه حق يې د شاعر د زامنو عزيزيار خان، اولس يار خان، حکمتيار خان، قام يار خان او لور هديل برېښنا افضل خان (سکاني هديل) په نامه محفوظ ساتل کېږي -

د کتاب په باب ...

کتاب	شلمېدلی امېل
شاعر	افضل شوق
له اړخه	د پښتو ادبي ملگري سهېلي پښتونخوا
د چاپ کال (لومړی چاپ)	۱۹۸۷ - ۸۸ ع
د چاپ ځای	یونائیتډ پرنټرز - کوئټه
شمېر	۱۰۰۰ کاپي
خطاط د اول جلد	شهزاد اورکزى - کوئټه
کمپوزنگ د بریښنايي جلد	قاميار خان او حکمتيار خان
ټاټلونه	کليم خان - کوئټه
عکسونه	محمد حسين - کوئټه
بېهه - (آن لائن)	۱۵۰ کالداري پاکستانی / ۲۰۰ افغانی / ۱۲ امریکائی ډالر

د کتاب تر لاسه کولو درک

- یونیورسټي بک اېجنسي خېبر بازار پېښور
- صحاف نشرياتي موسسه کاسي روډ کوئټه
- عظيم پبليشرز سوئيکارنو چوک پېښور
- دانش کتابتون ډهکي قيصه خوانی پېښور
- پښتو اکېډمي بک سټال ، پېښور یونیورسټي
- گوشه ادب جناخ روډ کوئټه

انتساب د کتاب ...

...((د پخواني چاپ))

- په نامه د هغې جذبې ، چې ژبه په پښتو وئيلو ، سترگې په پښتو لوستلو او قلم په پښتو ليکلو پاروي -

- په نامه د خپل محترم استاد پروفېسر ربنواز مايل، چې د پښتو او اردو ادب په اړه د لفظونو په لوبه کې د فکرونو د يو نامتو لوبغاړي په حيث پېژندگلوي لري -

--- ((د اوسني برېښاڼې چاپ))

- په نامه د خپل وجود د هغه نيمې خوا، چې زه يې په زميني سفرونو باندي په نيمې نړۍ کې او د وينو سترگو د خوبونو په خيالوړو فکري جهانونو کې تردې دمه نه يوازې کړولی يم بلکې اوس خو مې لا د ځان سره د لا محدودو آسمانونو په لور د بوتللو دپاره د تکميل په غرض په داسې زينو هم خپروي لگيا ده ، چې بيرته ورباندي راگوزېدل په ممکناتو کې نه راځي -

- په نامه د هغه چا، چې پښتنه نه ده خو زما د ځينو پښتو کتابونو د چاپولو سره سره يې زما د پښتني شعري افکارو په انگلسۍ کې ژباړل شوې کتاب (ټوټيسټ آف فېټس) په نړۍ کې د خپړولو دپاره د الې بولنگ سره تر خپله وسه کومک هم شامل کړی دی - هو... زما اشاره دلته زما د گرانې کور ودانې ډاکټر وهيبه سکاني افضل په لور ده، چې زما د ژوند د اصل روح او خوږې لورکۍ هديل بريننا افضل خان (سکاني هديل) مثالي مور هم ده -

— افضل شوق

څه خوبه وایم

افضل شوق خپله شعري مجموعه چاپ کوي او ولې به يې نه چاپ کوي چې اوس په شعر وټيلو کې پوخ کاره يادې شي - او برسېره پردې، د ځان د انفراديت د مشخص کولو په کار، د ملگرو نه که زيات اخته نه دی نو کم هم نه دی - د ده هسې شعرونه آخر څه ته اوچته غاړه غزوي ...

مازي د يار د موسولو په نيت
ټوکه په ځان کول څه ټوکه نه ده

د زړه په لورې هره تلونکې لاره
ازغي ازغي ده سر تر پايه څله؟

لمحه لمحه مې له وسواسه د مرگ
ځي او راځي زړه ته د ډار اندېښنې

يو احساس د ژوند دی شوقه چې ما وژني
بل مرگي ژوندی ساتلی يم په وار وار

دارنگ گوا د ده په اړه د فکري اثباتيت رنگ دی چې که هم دغه يې رنگ او گرځېدو ، نو د ده په لوی شاعر جوړېدو کې به هيڅ شک نه شي پاتې - په اصل کې شعر وئینه يو عجب فن دی ، چې په يوه وخت د فکر پوخ والی هم غواړي ، د جذبې نرمای او تودش هم او د ټکو مناسب او ښکلی چوڼ هم - په دې کې که يو څه کم شي نو خبره پوره يا په زړه پورې او يا د وارو زمانو غږ لرونکي نه ښکاري - د مثال په طور صرف د ماضي ذکر هم کليت موندلی شي که چرته دغه پورته اسباب په کې برابر وي -

ياد ماضي عذاب هی يارو
چهيڼ لي مجهسي حافظه مېرا

اوس زما د خيال د تصديق دپاره شايد چې نور بحث ضروري نه وي هن نو وئيل مې دا چې — د افضل شوق پر دغه حقيقت نظر دی او چې نظريې پوره وي نو مخکې ذکر شوي شعرونه ترې په آسانه خپل وجود مومي ، گنې دائی هم د ټبر بېر ښکار شي او هسې شيان هم يقيناً په دې مجموعه کې شته -

افضل شوق زما په نزد د نظم او په نظم کې هم د مختصر نظم شاعر دی - دلته د ده کړاؤ ، فکري وحدت او د موضوع تفصيل زيات پرله پورې لیده شي — د مثال په طور دوه نظمونه وړاندي کوم -

"پيسې"

د سهار له لمړ ختو
د ماښام تر خورېدو
ټول اقدار د ژوندانه

ورکړه راکړه ، بد او بڼه
گوا هر څه او تقاضې
نن سبا بنسکاري پیسې

"پېژندگلوي"

خبر نه يم
چې زه څوک يم ؟
د چا خپل يم ؟
پرېدي څوک دي ؟
بس فقط دومره پوهېږم
چې ساه اخلم
کاشي نه يم
وينم ، اورم
بوتی نه يم
خو په ژبه ، زه بې ژبې
د بې حسه بُت په شان يم
زه انسان يم
هو ، انسان يم

لکه ما چې اووئیل چې دای د مختصر نظم شاعر دی نو په دې اړه پورتنی دوه نظموه په اختصار کې
تفصیل هم بنای او دده د فکر په تجربې کې — د تجربې بیان هم — هم دغسې دده نظم "تفس" او "د
ضمیر ژغ" او ځینې نور نظموه پوره نظموه یادې شي —

دا یو عجب حقیقت دی چې د نظم ویونکي شاعر به د شعریت خوا اکثره دده په نظر کې نه وي او یا به یې
کمزوره وي. د دې سبب له نورو اسبابو نه علاوه دا هم دی چې نظم و فکر ته زیات د ملگرتیا لاس ورکوي
او غزل و جذبې ته — ځکه نظم گو شاعر اکثره نظم ویونکی یواځې نه پاتې کېږي .. غزل هم لیکي — او د
شعریت هغه خوا دلته پوره کړي — په افضل شوق کې دا څه قدرتي غوندي مجبوري ده چې څه کم څه زیات
کم چرته نا چرته پاتې کېږي — د دې باوجود که دده نظموه د اختصار د صفت له کبله دده په وس کې ځان
په ډېرو ځایو کې بنای نو دا به یې زیار هم گڼو او کمال هم —

افضل شوق موضوعات لري - نظم ويونکی شاعر د غزل ويونکی په مقابله کې په دې اړه فوقيت لري چې هغه که هر څو مخته تگ او غواړي نو چوکاټ نه له سره نه شي وتی - د مثال په طور غزل د حُسن له لطافت او د عشق له سرخمي نه د پخوا آخوا څومره تلی شي ، د معاملې يو پوهاند ښه بوهېري - کائنات يې موضوع دی خو لطيف او خواږه اړخونه به يې تر بحث لاندې وي - لاکن نظم کمپيوټر هم موضوع گرځولی شي ، که جزیات يې سم بيان شي - گوا د نظم شاعر مفکر او تر حد د پاسه د يو شي نفسيات بين ضرور وي ، گني تفصيل ته معامله څنگه وتی شي ؟ او بيا هر نظم نوې بيان . يوه نوي اډانه او يو نوي ښار عمارت کوي - ځکه تر گليو لاندې نه شي راتلی او پدې اړه د نظم ويونکی ذهن زياته زرخېز (Fertile) گنډلی کېدی شي -

هن ... لکه پورته چې ما او وئيل ، افضل شوق د نظم وئینې ملکه زياته لري - ذهن به يې که پوره فکري نه وي نو له څلورو نه درې برخې خو به ضرور وي او که داسې نه وای نو دا کار د بېکارۍ به يې ولې په سر اخیستو چې مروچې سانچې (د غزل) پرېږدي او نوي سانچې (نظم) خپلې کړي -

ما لکه اول چې او وئيل چې ښه ښه نظمونه يې شته او زما له ده سره نيردې تعلق هم دا راته په گوته کړي ده چې که دائی نظم ته پوره متوجه شي نو د کار شاعر به او گرځي او پښتو ادب به له موضوعاتو نه ډک او په موضوعاتو به مور شي -

په آخر کې به دا او وایم چې د عبدالغني مبارز او عبدالسلام جوهر نه يې راواخلي تر محمود اياز او سهېل جعفر خټک پورې ، د دغه کهول (چې د تېرو لسو دولسو کالو نه شاعري کوي) يو داسې شاعر دی چې خپله څېره هم لري او خپل انفراديت په قائمه ولو کې بوخت هم - د دغه کهول الميه دا ده چې شاته يې سم دستي د سيد خېرمحمد عارف ، ابوالخېر ځلاند ، گل شاه خوستي ، سعيد گوهر ، عبدالکريم بريالی ، عمر گل عسکر او سرور سوداني کهول ولاړ دی او څه وروسته مقدس خان معصوم ، صاحبزاده حميد الله ، زه او نور یو — دا ټول گوا د دغې صدۍ د دويمې پنځوسمې بعد تحريکونه دي چې که دوی خپل تشخص په نوي فکر او نوي موضوع نه په کې اولري نو د روايت تسلسل به يو خوا ختم شي او د نوي موضوعاتو راتگ به بل خوا -

زه په يو څو ټکو کې گوا د افضل شوق په اړه خپله دا وينا دغسې تمام ته رسولی شم چې دائی دي غزل او نظم دواړه ليکي ولې چې زه ورته په دواړو کې أمېندونه لرم - که هسې مه وای نو ما به اول د ده د غزل شعرونه نه ورکول - لاکن نظم ته دي دومره توجه ورکړي (د پورته شعريت هم درلولو په خيال) چې دائی زمونږ د ادب لمنه په موضوعاتو ډکه کړي - اقبال غزلونه د نظم په ژبه او وئيل ، دائی دي نظمونه د غزل په ژبه او وای - دا به د ده د شعريت حرف هم پوره کړي - په موجوده حال د ده دا مجموعه نوې هم ده او زړه راکښونکې هم چې نظمونه په کې جدا رنگ لري او غزلونه هم څه هسې رنگ

تنده به وژني ما تر څو د آرزوگانو په دشت

کله به بخته!! راکوې ماته بلنه د ژوند

ژوند لکه لوڅره ، زما و سترگو ته
ټول خېزونه هيڅ کړي په گډځنه لار

ناپوهه نه ده ، خو د نوي پېغلتوب د لاسه
نه پوهه وي په مينه ځان او نه سپری گڼي ما

پروفېسر رب نواز مايل

د کتاب لومړی فلپ

افضل شوق زموږ د سيمې يو نامتو زلمی او مخور شاعر دی - په خصوصي توگه په نوي کهول او په نوي ادبي دنيا کې ځان له يو داسې لوړ مقام لري چې د دوی نوم د نوي کهول د لومړي قطار په ليکوالانو کې په وياړ اخیستل کېدای شي - دای يو خپل انداز، خپل اسلوب او خپل يو فکر لري - او دای د خپل ليک او انداز له کبله په جوت ډول پېژندل کېږي - د فکر ژورتيا او د خپل چاپېرچل د مسائلو کتنه .. او مخته راويستل د افضل شوق د شاعرۍ غوره خصوصيت دی -

په شاعرۍ کې نظم او غزل جلا جلا ميدانونه دي لکن افضل شوق په دې دواړو ميدانونو کې د خپل فکر آس برابر زغلولی دی - لکن د ده دې مجموعې " شلېدلی امېل " څخه دا څرگندېږي چې نظم د ده د خوښې ميدان دی او هيله ده چې په آئنده څو کالونو کې به دای ځانته ډېر لوړ مقام پيدا کړي - په لنډه نظم کې په خصوصي توگه افضل شوق چې څومره په قدرت خپل مافی الضمير څرگندولی شي ، هغه ډېر کم شاعران کولی شي -

هم دا رنگه زه هيله کوم چې د افضل شوق د شاعرۍ دا مجموعه به په پشتو ادب کې د وياړ وړ زياتوب وگرځي او په درنه سترگه به ورته وکتلی شي -

سرور سودائي

۳/۲/۱۹۸۸

د کتاب دويم فلپ

افضل شوق په حقله په خو کړينو کې د خپلې رائيې اظهار، که او وایم چې نه صرف گران دی بلکې ناممکن هم دی - ولې چې افضل شوق زموږ د نوې قبيلې ځوان او ډېر ښه شاعر دی - هغه که نظم ليکي او که غزل .. دواړه ښه ليکي - او کله کله خو زه د هغه په شاعرۍ کې ډېره بې ساختگي محسوسوم او زما په نزد په شاعرۍ کې تر ټولو لوی کمال هم دغه بې ساختگي ده - په خالي الفاظو او د فن په پېچيدگيانو شاعري ، شاعري خو وي خو شايد چې دومره اثر په کې نه وي - او ښه شاعر کله هم دا پابنديانې نه قبلوي - هغه خو د زړه خبره کوي او هغه خبره که په ځان پسخوند وهل وي هم ، نو ځان ترې نه ژغوري .. لکه شوق چې واي

مازي د يار د موسولو په نيت
توکه په ځان کول څه توکه نه ده

افضل شوق په حقله زه کم از کم هيڅ پېشن گوټي نه شم کولی ، ولې چې پېشن گوټي خو به هغه خلک کوي چې په دا فن ډېر ښه پوهېږي او د دغه فن په پېچيدگيانو پوهېږي - زه پخپله اوس دا وئيل غواړم چې په دا لړ عمر کې افضل شوق چې څومره کار کړی دی .. ډېر ښه دی او مخ کې خو به هغه نور هم ډېر څه کوي - نو بايد چې په دې لړ عمر کې د افضل شوق و دې کار ته په درنه سترگه او گورو -

_____ سهېل جعفر

۳/۲/۱۹۸۸

نو و به وایم....

ښه مې په زړه دي چې تکه سپينه ورځ به وه ، خو په ما باندې توره شپه ... ځکه چې زما د ویدې نصيبې تورو زلفو به د گنې وريځې په چم له ما څخه د روڼ لمر ژېړې وړانگې ژغورلې - لاکن د خوب و پستي غېږې ته به په دې نه ورتلم چې زه د خپلې نصيبې د کټ و سر ته ناست له مودو راهسې د هغې د وينسېدو په انتظار وم - ما وئيل داسې نه ، چې دلته زه ویده شم او هلته نصيبه را وينه شی - ولې چې ما غوښتل ، چې څنگه يې سترگې د خوبه روڼې شي نو زه به ورته خپله خالي لمن نيسم او دا به يې د سکون په پيرزوينو راځ کوي - وروسته له دې به يې زه په سترگو کې د مراد هغه چينه لتوم چې د امکان په لاره زما رسېده ورته گران ؤ بېخي گران -

ولې چې ما په يو داسې کور کې سترگې غړولي وې چې د زړې کنډوالې غوندي به يې د بوالونو خپل تېر هېر وختونه ژړول ، د کوټو دروازو به د تړلو په وخت په هغه کور کې د اوسېدونکو لوربه او خلاصولو په وخت د هغوئ د ځوانې مرگو تلوسو د ویر ترانې ژغولې - لا چې يادېدلو خوبه کور ، لاکن ؤ به په مثال د يو

قفس ، چې د بند پخوانو گړد کې خو به يې په اوسېدونکو راجار باسلي وې ... خو د باران له شاخکو ، د تيارو له يرغله او د ژمې او دوېې له تودو سرو بادونو به يې نه شولو ژغورلی -

نو ځکه ... که ما د خپلوانو او خواخوږو مخته خپلې فطري تقاضې تر سره رسولو دپاره د حالاتو د دېبانو سره غېږ نه شوله ايستلی نو پټ په پټه خو مي نو سر د دېوالونو سره وهلی شو ... هو ... ما به خپلې محروميانې ژړولې او څنگه چې به وخت مخ په وړاندي تېرېدلو ، نو زه به د خپلو گماني او بېکوپه سپلاؤ کې - د غمونو د يو غټ او ژور سمندر په لور بهېدم - اول ، کله چې به د سمندر په اوبو ورگډ شوم ، نو يو لاس به زما په لورې راوغزېدو او زه به يې د وچې په خوا ورکښ کړم - دغه لاس ، لاس نه ؤ ... يوه حوصله وه ، يو همت ؤ - حتی چې پښتو وه ، چې په ما کې يې د ژوند د تېرولو او د حالاتو سره د جنگېدلو يوه تکړه جذبه پيدا کړه -

بس ... بيا نو څه ؤ چې زه د رښتيا و نړۍ ته راستون شوم او نصيبه مې هغسې د حالاتو په مات کټ ویده پرېښوله ... دا کست مې وکړو چې زه به هغه ټول نيمگړي ارمانونه پوره کوم چې ما پرمې په نصيبې باندي پوره کول غوښتو - اوس به يو يو د تدبير په تار کې پټيم او د هغې د کټ په پښې به يې راټالوم -

دلته چې ما څنگه امېل و پټيلو ، نو هلته مې سم دستي نصيبه په کټ کې له خوبه جگه راکښېښته او ما هم د کټ د پښې په ځای د خپلو تدبيرونو هغه امېل د نصيبې په غاړه کې واچولواو د يو فاتح په حېث ورته په ډېر وياړ و موسېدم - خو نصيبې راته د منني د يو دوؤ تورو وئيلو په ځای زما د تدبيرونو امېل د لاس په جټکه وشلولو او په سينې پوري يې داسې په ټينگه و نيولم چې د ژوندون په اړه ليدل شوي ټول خوبونه يې رارښتيا کړو - خو ... له بده مرغه مې د مُراد هغه چينه بيا هم و نه لیده .. چې ما به د ورکو غوښته - اول ، چې يې غواړم اوس هم ... گوا د وخت تر ټلې او لمر سپڅلي هر انسان د تندي د ماتولو چينه - هم ځکه خو زه په فطرت هغه پاته شوم څنگه چې پرمې وم -

_____ افضل شوق - کوټه

د غزل برخه

(نعتيه غزل)

تېرى اروا يم اويپده غوارمه
تا ته د ژوند چيني درتله غوارمه

فقط مي ته زړه ته بيا خي اوراخي
مقصد چي زه د ژوندانه غوارمه

بخ شي لفظونه زما د ژبي په سر
ستا په بابت چي ژغېده غوارمه

خوبنوم خان هم وچه پايه لاکن
زه ستا په پنبوکي رغېده غوارمه

تولي کره زلفي زما له سترگو د شيبي
خلنده لمره !! وينبېده غوارمه

راکره په گوتو خپله لار اشنايه !
منزل ته زه شوق رسېده غوارمه

(غزل)

لاخو د باد مسته خپه يي ، چي په لاس نه راخي
لاخو جل نه يي ، فربنته يي چي په لاس نه راخي

لاخومي بخت دي ستا په وار باندي تورسي ختلي
لاخو بيا ته زما نصيبه يي ، چي په لاس نه راخي

لاخو چرتو د سباون يم زه اخیستی په سر
لاخو بيا ته تېره لمحې يي ، چي په لاس نه راخي

لاخو خنگېرم شپه او ورخ ستا د يادو په تال کي
لاخو د شعر هغه مصرعه يي چي په لاس نه راخي

لاخو زه روند يم ، سترگي هسي تپوم درپسي
لاخو بيا ته خيالي وړانگه يي چي په لاس نه راخي

لاخوزه خپله په قفس کې د خپل شوق قيدي يم
لاخو بيا ته په ځان غره يې چې په لاس نه راځي

(غزل)

دا د مينې لېونتوب دی ، که جنون دی نه پوهېږم
زما د وينو سترگو خوب دی ، که ژوندون دی نه پوهېږم

پاڼه پاڼه غورېده کړم ، چې بنکلاؤ تخنوي ما
دا اثر د زلميتوب دی ، که افسون دی نه پوهېږم

څه سوب دی چې تاوېږم د لمبې غوندي له جوشه
زړه زما يو سوي چوب دی ، که مجنون دی نه پوهېږم

يو سپېل په اور د مينې ، بلې خوا پسخوند او ظلم
دا عجبې شان زياتوب دی ، که قانون دی نه پوهېږم

د يار سترگې په ما سرې وي خدای خبر چې مدام ولې
دا يې خوی د ماشومتوب دی که هسکون دی نه پوهېږم

تر سهاره په سرو او بنکو ټوله شپه روڼول شوقه !
له سکونه ياغي توب دی ، که مرگون نه پوهېږم

(غزل)

چې پلمه ستا د گودر يم ، نوهم ښه يم
که په ژوند ژېر مازيگر يم ، نوهم ښه يم

چې بې تا نه رښتيا کېږي په سهار لا
که د خوب هغه منظر يم ، نوهم ښه يم

چې مړې مې کچکولې سترگې په ديد وي
که دي بيا ملنگ د دريم ، نوهم ښه يم

چې په سر د يار له خپله پخلا بخته

که ټول عمر مَرور یم ، نوهم بڼه یم
چې زه شوق لا د زړگي په حبثیت ستا
که بندی ستا د ځیگر یم ، نوهم بڼه یم

(غزل)

زه دي منزل کوم په پلونو باندي
ته مې رډې پښې په ارمانونو باندي
زه دي له لمره په خپل سيوري ژغورم
ته کړوې ما په اورونو باندي
زه دي په لپو او بومه تنده
ته وژنې ما په سراونو باندي
زه دي په مينه احساسات تخنوم
ته مې رډې مالگې په زخمونو باندي
زه په تا خورمه د زړه غوښې په شوق
ته کوي يه په وصالونو باندي

(غزل)

خوني دروغ شوله رښتيا د ژوند لا
چې باوري نه شوه يوساه د ژوند لا
ته د لمر سيال او زه د شپې علامت
تيارې ورکېږي په رڼا د ژوند لا
که وځينيمه سمندر په لپو
پاته به تېرې وي اروا د ژوند لا
د زړه ويښتل په بڼو نه دی عجب
پلمه د وير ښکاري ښکلا د ژوند لا

شوقه ! دَمرگ له فرښتې څه گيله
وايم چې بد دی نیت په تا د ژوند لا

(غزل)

تور په تندي تپل څه ټوکه نه ده
د چا په نوم کېدل څه ټوکه نه ده

په زیږو کانیو د حسرت تر چینې
د لڅو پښو مزل څه ټوکه نه ده

مازي د یار د موسولو په نیت
ټوکه په ځان کول څه ټوکه نه ده

پښتو وئیل خو دي آسانه لاکن
پښتو ته ملا ترل څه ټوکه نه ده

یوازې زړه په بدل چاته شوقه !
سر په ورغوي ردل څه ټوکه نه ده

(غزل)

څوک چې د ځان گنیمه زه هغه پرېدی گڼي ما
پسخوند وهي را باندي تل او لېونی گڼي ما

نه مې رېلېږي په یار غم او نه سختې د ژوند
که څه هم دای د لارې یو تېره ازغی گڼي ما

ناپوهه نه ده ، خو د نوي پېغلتوب د لاسه
نه پوهه وي په مینه ځان او نه سړی گڼي ما

زه بې د زړه ورتکوم ، خو دا کنه غوندې ده
نه اورې زما د مینې ژغ او هم گونگی گڼي ما

مینه مې ټوکه سنجوي ، پوهېږم نه چې ولې
لا خو به وي خپله وره او لا کوچنی گڼي ما

په ځان کې ورک دی هر سپری او ځان ځاني ده شوقه !
چاته به ژوند سپارمه زه ، څوک به زرگی گڼي ما

(غزل)

څنگه به لنډ شي په ستړيا دا دَ عمرو نو مزل
په ستړي لار دَ ستړو ستړو ساعتونو مزل

دلته ژوندون هم بې قراره دَ قرار په لټون
سم له انسان سره کوي په سرو اورونو مزل

اوس خومې خپل خوشمې رُوح هم دَ الوت په تمه
دَ مرگ وَ خواته لنډوي دَ دې عمرو نو مزل

په منډو ترنډو به تر څو داسې کوم په هيله
دَ آرزوگانو په دې دشت دَ امیدونو مزل

په تورو شپو کې مې دَ غم ځواني سرتورې تيارې
دَ سپين سهار په لور کوي دَ تورتمونو مزل

دلته به شوقه !! تېری ته تر څو په تېرو لارو
وَ هرې تنډې ته کوي دَ سرابونو مزل

(غزل)

يو ، غاښودَ وخت چيچلی يم په وار وار
بل ، نصيب خپل کړولی يم په وار وار

يو ، خوته لور يې دَ غرونو .. غرسنۍ يې
بل ، پښتو درته تړلی يم په وار وار

يو ، خو ستا مينې ويده کړمه په وينه

بل، دي خوب را پاسولی یم په وار وار

یو، اهلې د رنجو په نیت هم تا یم
بل، دي خپله خاک گنلې یم په وار وار

یو، مې ته برخه گنلې د وجود یې
بل، له خانه در وتلی یم په وار وار

یو، وسواس د ژوند دی شوقه چې ما وژني
بل، مرگي ژوندی ساتلی یم په وار وار

(غزل)

زه چې په تاباندې شیدا یمه، لا نور څه غواړې
ستا په وجود کې چې فنا یمه، لا نور څه غواړې

یو دي د مینې په لوظونو یم ولاړ لکه غر
بل دي لالیه په رضا یمه، لا نور څه غواړې

ما خو هر څه درباندي و بائیلل په مینه مینه
زیاته خو ستا په نامه پایمه، لا نور څه غواړې

غم دي اشنا که خوشحالیا نې نه پرېږدي و څنگ ته
زه چې سوب ستا د خندا یمه، لا نور څه غواړې

لکه مجرم زه لاس تړلی ستا په مینه کې نن
ویبسته ویبسته گوره رسوا یمه، لا نور څه غواړې

اوري که شوقه! د رلی غوندي هم کاني په ما
زه چې ملهم ستا د شفا یمه، لا نور څه غواړې

(غزل)

چېرې د چا غریبي، چېرې رسمونه د بنار
چېرې ستړیا ستوماني، چېرې خنډونه د لار

ورک به له یو بله کړي ، دغه تیارې ما اوتا
چېرې د غلا اشنائي ، چېرې وختونه د څار
څنگه به نه وي مانده مینه په تول د خلوص
چېرې دا زما بې وسي ، چېرې ظلمونه د یار
د ژوندانه فلسفه ... بنکاري دغه یو تپوس
چېرې خندا خوشحالي ، چېرې چرتونه د ډار
شوقه زړه کنبونکی سپرلی لیدل په ویننه هم خوب
چېرې بنکلا کاغدي ، چېرې گلونه د هار

(غزل)

زړه مې و سپرې زخمونه ، چې د شپې تیارې خورې شي
مړه مې هم شي حسرتونه ، چې د شپې تیارې خورې شي
تلوسې مې لکه ستورې ، وړاندې زما سترگو ته ټولې
واغوندي سپین کفنونه ، چې د شپې تیارې خورې شي
د مټین سړي په برخه ، په سوب د یار ناترسه
وي سلگی ، ویرا او آهونه ، چې د شپې تیارې خورې شي
څوک په اوبنکو ، څوک په مینه ، څوک د خپل وجود په وینه
بل کړي هر څوک خراغونه ، چې د شپې تیارې خورې شي
ځان سره مې رڼاگانې ، یوسي ټولې آرزوگانې
پاته شوزه او غمونه ، چې د شپې تیارې خورې شي
خه دي شوقه په سکون کې ، رنگ ، رڼا او په ژوندون کې
تت کړي هرڅه تورتمونه ، چې د شپې تیارې خورې شي

(غزل)

که ژوندی ومه هم ، پښتو به کوم
که مرکېدمه هم ، پښتو به کوم

مازي يوه پلا دَ بخرکې غوندي
که برېښېدمه هم ، پښتو به کوم

قسم په خدای چې د پښتون په نامه
که گارېدمه هم ، پښتو به کوم

دَ باد وَ مخې ته دَ خلې په چم
که رغرېدمه هم ، پښتو به کوم

ترسيوري لاندي دَ اورونو شوقه !
که اوسېدمه هم ، پښتو به کوم

(غزل)

شوندي دَ حالاتو کله نه شي موسولې څوک
غم دژوند فطرت دی، فطرت نه شي بدلولى څوک

سترگې خو مټينې شي ناخاپه په يو چا ، گنې
ځان د خپله لاسه اور ته نه شي غورځولى څوک

پلو غوندي به پاته شي سپرې سپرې ترشا په لار
ژوند دَ تمنا تر منزل نه شي رسولى څوک

نن دَ تورو اوسپنو او کاپو په قدرونو کې
ونډې له هيچا دَ خلوص نه شي خپلولى څوک

خپل ځان دي فنا کړه په وجود کې زما وېرېږه مه
بې له مرگه رُوح له تنه نه شي بېلولى څوک

ته خوار به ترڅو لټوي شوقه ! د سکون چينې
زړه خو هغه دشت دی چې بې نه شي اوبولى څوک

(غزل)

ټولې سرې سکروټې مړې شوې د ساړه اور په يره کې
پاته نه شو تود خلوص زياته د مينې په جذبه کې
مازې ، يو بل خطا باسو د دروغو په خبرو
گنې غله يو موږ له اصله د رښتيا په معامله کې
زما له سترگو که عکسونه بيرته وړان هم کړې لاليه!
ستا يادونه به ژوندي وي زما د زړه په جزيره کې
که شهيد هم شوم په مينه کې د يار په سر يه خلگو!
زما د گور سنخته به ښکاري ژوندي ياد په اديره کې
ته گنې خپله ښکلا ياره! په څه د کانيې کړښه؟
داسې ډېر گلان وچ شوې دي د منې په غرمه کې
ښکاري شوقه! د غمونو ما ته بېلې بېلې گونځې
هر ساعت د گونځلکې زندگۍ په دې خپره کې

(غزل)

د خوشحاله ژوند په تمه کله چېرې کله چېرې
مړې بخت په اورو وړمه کله چېرې کله چېرې
د خپل تږو حسرتونو د يو گوت تسکين دپاره
زړه په لاس کې گرځومه کله چېرې کله چېرې
د يو گل وندارې ته په سپېره ويجاړه دشت کې
مړاؤې سترگې غړومه کله چېرې کله چېرې
زه هم ځانته شنه لوڅره يم په خيږ د محروميانو
په سر خاورې بادومه کله چېرې کله چېرې
زه يو پاڼه ، وچه پاڼه ، د سيلۍ د مخې پاڼه
ځان د مرگ له پښو ساتمه کله چېرې کله چېرې

د بې کوره ژوند د لاسه په تودو غرمو کې شوقه!
ځانته سيوری لټومه کله چېرې کله چېرې

(غزل)

دوې لمحې مې هم بې غمه نه پرېږدي تنده او لوږه
ما په ځان پسې پسې تل زغلوې تنده او لوږه
لامې مې مړ کړه لويه خدايه! لامې کانی په وجود کړه
چې نه دغه زندگي وي او نه وي تنده او لوږه
د ناترسه وخت ځایېرې زما په مخ لگي او ژاړم
خود به ژاړم، چې مې اوبسکې ماتوي تنده او لوږه
نه خو کور لرم، نه کلی، نه مې بل بنکاره مسکن شته
لور په لور مې په دې ژوند کې گرځوي تنده او لوږه
په هر گام، په هره لاره، د انسان په برخه وي تل
ژپاگانې او غمونه، محرومي تنده او لوږه
راشه شوقه چې په گډه هغه ژوند ما او تا خپل کړو
چې همېش په يوه حال وي، نه لري تنده او لوږه

(غزل)

لکه هوا، په سرت گلبېرې راته
وينم دي نه خو محسوسېرې راته
ويلې شوم زه ما بنام ته ستا د زلفو
ته لا په لمر حُسن کو کېرې راته
پام دي غلط په شاعری کړم څنگه
قسم په خدای ډېره یادېرې راته

کله رانجه هم شه په سترگوکې زما
ترخو به زړه زړه کې گوتېپرې راته؟

هرې خبرې ته شوقه گورم ځکه
چې په هر چا کې ته بنکارېرې راته

(غزل)

وينم له ځان سره سره زه همپشه ملگرې
د ورځې دا خپله سایه ، د شپې تياره ملگرې

لا خو بد بخته يمه زه ، لا به يم سوړ په خلوص
چې نه لرم خوا خوږې يار ، نه يو خوږه ملگرې

په هيله هيله د سپرلي مې تولې پېغلې لمحې
د وچو پاڼو په شان شوې له باد سره ملگرې

زه هم هغه ، ته هم هغه ، خونن د مينې په خيږ
نه شولو پاته زه او ته ياره ! هغه ملگرې

چرته چې ځم ، سره سره مې وي د سيورې په شان
د ژوند احساس او د مرگي يو وسوسه ملگرې

که څه هم بنکارم بې اشنا ، يوازي نه يم شوقه !
لرمه زه هم په جهان يو اندېښنه ملگرې

(غزل)

چرته جهان ، چرته د خوار اندېښنې
يو د ما بنام ، بل د سهار اندېښنې

واي و ماته ښه راغلي په خدا
د ژوندانه په هره لار اندېښنې

چېرې به ځغلي دا انسان له ژونده

پرتې دي لورپه لورامبار اندېښنې

سړی سړی نن ژړوي په سل ډول
يکې يوازې د روزگار اندېښنې

لمحه لمحہ مې له وسواسه د مرگ
ځي او راځي زړه ته د ډار اندېښنې

د تللي درد د بيا راتگ په هيله
لوبوي شوق د انتظار اندېښنې

(غزل)

تر خوبه لويه خدايه ! زه گالم خوږمنې څړيکې
د سرو سرو پُرهرونو او د غم خوږمنې څړيکې

سارپه سارپه آهونه او سلگي مې دي په برخه
که وينيم که ويده يم، تل زغمم خوږمنې څړيکې

ځگېروى لرم له درده دوي شپې مې آرام نه شته
په ما کې مسلسل کوي ماتم خوږمنې څړيکې

زه هم د ژوند د لاسه په وجود لکه يو زخم
په خوږو کې راگېريم ، لوبوم خوږمنې څړيکې

د مينې له رومبې ورځې په تاؤ د خپلو ساهو
تر اوسه لا د زړه تکوروم خوږمنې څړيکې

لاڅه دي که يې وچاؤ دي سل ځايه د زړه غونډې
په برخه دي د شوق هغسې هم خوږمنې څړيکې

(غزل)

غم به تر څو دروي غرونه وايه؟
زما او ستا ترمنځ سکونه! وايه؟

چپ له سترياو او له لوږو تندو
په تاكي نورخه دي ژوندونه وايه؟

راشه په مينه مې مرثيي كړه جنې
غلا كوي څله زما خوبونه ، وايه؟

زه يم شل په پښو او ته غرسنې
څه به مو يو شي قسمتونه ، وايه؟

په مورنۍ ژبه كه شولې گونگي
شمه دي څوك مني پښتونه وايه؟

ترڅو به شوق وي وچه پاڼه غوندي
نصيبيه ! څه شول بهارونه وايه؟

(غزل)

ستا په څېره د زلفو لوږې سيوري
كه ماڅيگر شو ، چې خورږې سيوري

بېلتون ديار نه دي عجب په ماښام
له سرتو هم په شپه بېلږې سيوري

په پښو كې ستا ږدمه زرگي له خياله
كه دېوالو خواته ټولږې سيوري

چې لمر دی اور، نوبه په مخكې هم خود
سم له انسان سره سوځېږي سيوري

شپه كه هرڅو وېروي سترگې شوقه !
رڼا ته بيا هم نه تم كېږي سيوري

(غزل)

لمده لمده غوندي په اوبنكو يوه سپينه خېره
گړۍ گړۍ مخته راځي د چا غمگينه خېره

مينه خو پرېږده، اقرار پرېږده، چې په ترڅ كتوهم
خوله خوله شي د اشنا يخه واوړينه خېره

ما دي په غلو سترگو كې غلا د مينې و نيوله
پته چې تا كړه په پلؤ له ما سپوږمینه خېره

كله سپوږمۍ، كله د لمر، كله د ستورو په نوم
لمانځم په مينه د بنائسته يار نازينه خېره

بنكاري اوس هم راته هغی لا د گمان په سترگو
د بُت په شان هغه گونگۍ غوندي حسينه خېره

شوق هم اكثره په خوبو كې منتظره د خان
ويني په اوبنكو كې لمده د چا مسكينه خېره

(غزل)

اورې تر ټاك له خپله گائيه څله؟
جامې خيري په ما اشنايه څله؟

هلته په سترگو كې گائېږې راته
دلته په ژبه گونگ شي وايه څله؟

كه نصيب نه وای د ما پيانو ملنگ
كېږدی به خيري وای سل ځايه څله؟

د زړه په لورې هره تلونكې لاره
ازغي ازغي ده سر تر پايه څله؟

لوې لمنې كه ډكېږي په خواست
منگول د شوق خالي ده خدايه! څله؟

(غزل)

ته مې رُوح ، ته مې زېږگی ، ته مې بڼه
له خپله ځانه ، ځانته ما نږدې گڼه

څه به وکړي ، د غماز درانه ژغونه
که زموږ مینه شي په غوږ ورته کڼه

د وصال په تمه یاره ! ورځې شپې زما
د فراق په مېچن دومره مه اڼه

خپلو اوښکو غونډې ما سترگو ککو نه
د بڼو په چاڼ له درده مه چڼه

د وجود په وچ چمن شنبزه نه غواړم
بس سپرلیه ! د زړه گل مې و سپنه

تورې شپې که رُونول غواړې اې شوقه !
تر سپوږمۍ هم د درد اوښکه وي رڼه

(غزل)

زړې کړلې حالاتو زما توری تلوسې
هغه له خپله بخته مرورې تلوسې

د وخت په سترو لارو ، په هر گام ، هره شېبه
نوکان وهي دُوبرې سربېرې تلوسې

همېش مې سترگو وړاندې د تپي مارغه په شان
بې وسه تپېرې پرې وزرې تلوسې

نه ځان سپاري و مرگ ته اونه توان لري د تگ
پرتې مې گور په غاړه دي سپین سرې تلوسې

کله چې یرغل د محروميانو په ما وشي
هم ماتې مې په ملا شي زورورې تلوسې

وينم شوقه تل دَ زړه په خلاسو درېچو کې
د وخت و بنو لمحو ته منتظرې تلوسې

(غزل)

چې زما په وينو پرېمنځې منگولې
بيا به وبل ته نه کړې سرې منگولې

ستا د خېرې بنائيسټ څه کم دی چې لا
د بُوډی ټال ته اچوې منگولې

گوره چې زما په غم ، غمجنه نه شي
گنې په ځان به لگوي منگولې

ستا د نصيب کړنې له ما ژغېرې
له چا او چا به پټوي منگولې؟

زړه که دي شوق ته ټالې نه وهي نو
څله په مخ له شرمه ږدې منگولې

(غزل)

کوڅه کوڅه د ژوندون سپېره پرته ده خونې
لمحه لمحه د سکون په ویر اخته ده خونې

د نوې ژوند په لانجواو د خلوص په زوال
خېره خېره د پرون نن غمزده ده خونې

مينه رښتيا ده اشنا ، رښتيا پټېرې کله؟
قيصه قيصه د مجنون ، گوره ښکاره ده خونې

نه شته رښتوني خلوص ، ښکاري يوازې غرض
جذبه جذبه د تړون ، په خوند ترخه ده خونې

د ورځې شپې تر وصال، شوقه په لار کې د عشق
شېبه شېبه د بېلتون ، په کچ اوږده ده خو نې

(غزل)

نخبنې په لاره ستا د پښو غواړمه
خيالي اشنا تا له مودو غواړمه

مخکې بې تا راته سوراوړ ده خکې
لاره آسمان ته د ختو غواړمه

زياته خو ورک شومه له ځانه زه هم
لابه ستا سترگې خو تر څو غواړمه

په ويښو سترگو ستا ليدل لکه خوب
ورک دي د خيال په جزيرو غواړمه

وځم دوه لاسه چې د ژوند له ښاره
خود به مسکن په اديرو غواړمه

راشه چې خپل شو، له پرېدنيو شوقه!
پښتو به درکړم ، خو پښتو غواړمه

(غزل)

کله چې ژوند عبث د مرگ يو وسوسه وگڼم
نو خپل وجود هم په ژوندي ځان اديره وگڼم

بيړته راغبرگه شي زما چيغه له هر لوري د غره
دا خپل احساس چې د ژوندون په تول مانده وگڼم

اور اور بدن هم په دې خيال شي يخه واوړه زما
چې کله ځان د لمر لالي سره سايه وگڼم

د سترگو وړاندې راته تت شي څرکېدونکي لمر هم

چې نصيبه د ژوندانه په ورځ ويده وگڼم
زړگي مې وغواړي چې اوبنکه اوبنکه شم په وجود
شوقه! چې ستا خيالي ماني هم کنډواله وگڼم

(غزل)

نه رسي سرته يو منزل يوازې
گران دى د ژوند په لاره تلل يوازې

لايې په گور کې، لا د کور په غولې
اوردى سوراوردى اوسېدل يوازې

يو وسوسې دي، بل د مرگ علامې
دى زنکدن شپه تېرول يوازې

که اوسېده کرم په جهان کې، نوڅه؟
بې تا خپل ځان گڼمه تل يوازې

په گوبى ځان خو هيڅ امکان نه لري
د غم په سپند کې ژوند کول يوازې

له ځانه لاس وينځل دى شوقه! فقط
بخرکې غوندي غورځېدل يوازې

(غزل)

نه مې پرېږدي سيلى بادونه د سپرلي په غېږ کې
پاڼه وجود رغړم زه خوار د زندگي په غېږ کې

چا خوله خوبه ولاړ وليد د خپل خونې محل
اولاد چا کيږدى کړه خيري، بې وسي په غېږ کې

د پېغلتوب په هيله هيله زما ماشومه مينه
مړه په ارمان شوه له مودو د محرومي په غېږ کې

کله خوته هم غږوه سترگې سهار په سپېدو
ترخوبه بخته! توره شپه تا کړوي په غېږ کې
د هجر شپې ستا دي قسم وي په دې خپلو تيارو
خوب ته مې پرېږده، چې ما يار ته وړولي په غېږ کې
و سپاره شوقه! أمېدونه هم و هغه کور ته
چېرې چې مرگ ستا آرزوگانې ويدوي په غېږ کې

(غزل)

له تامې ژوند، له تا مرگې دى
بې تا مې کور هم کورگى دى
تمه له چا د خپلوى څنگه؟
ما ته لا خپل وجود پرېدى دى
هرې قفس غوندي سينې کې
تندې نيولى يو زرگى دى
د يوه کور په غولې هم ... لا
څوک سکنى، څوک مېرنى دى
هسې دي سترگو کې تلمه
گنې خو زړه مې ستا مرئى دى
په لاس کوي، که ماتوې بې
شوق د شيشې نازک بنگرې دى

(غزل)

نه کړي ثمر دا بې ثمره شينکۍ ونه د ژوند
تش په اميد پاي هر څپز، هره غوښتنه د ژوند

زړگيه ! مه غواړه فرار، ته په کوگل کې ښه يې
د بخت په تا دغه پيرزو شي، پيرزوينه د ژوند

تنده به وژني ما تر څو د آرزوگانو په دشت
کله به بخته ! راکوې ماته بلنه د ژوند

د بخت په دې يو څو گلرنگه دقيقو څه باور
يادېږي لار هغسې هم درسته ازغنه د ژوند

اريان په دې يم چې کوم کوم پرهاړ به زه گنډمه
ښکاري سل ځايه راته څيرې د المنه د ژوند

مه بلوه په خپل مزار شوقه ! د اوبنکو ډيوې
څوک به د گورله مړي څه کوي پوښتنه د ژوند؟

(غزل)

خدای دي را وباسه په فال د مينې
چې په تندي دي کښېږدم خال د مينې

دلته خو سترگې مېلمستياوي کوي
هلته په زړه کې دی ډوکال د مينې

ازغو په څوکو د مزل له جوړه
سترگې هم ژاړي لا په خيال د مينې

د نفرتونو په دې سرو اورونو
خوښې تورېږي کال په کال د مينې

ستا د خيالونو په ويدې نړۍ کې
شپه او ورځ ځانگي شوق په تال د مينې

(غزل)

لرمه د ځيگر په نغري کې سره سکروته

توده او تر کبدلې د زړگي وړه سکروته

يو ځل مې لا نصيب کړه په ساړه ژوند کې خالقه!
هغه رنگه سور اور، هغسې تاؤ، هغه سکروته

تر اوسه مې لوگېرې لا د زړه په پستو غوښو
هغه د پخوانۍ مينې يوه يوه سکروته

يو ورځ به په وجود خپله يره شې له غروره
لاليه! څه پروا ده، که نن يې توده سکروته

لمدې سترگې به ستا څوک په دُسمال پاکوي شوقه
هر څاڅکي دي د اوبنکو دی په شان لکه سکروته

(غزل)

تېرې اروا يمه د ژوند، ما کې اوسېرې تنده
خومره چې زړه اوبه م کوم، دومره زياتېرې تنده

خارمېرې ژونده! ته په تريخ ځان دونې خوږ ولې يې
خدای دي ميراث کړه، چې په تا هم نه ماتېرې تنده

څنگه به زما تلوسې رسي د مُراد چينې ته
نه شته په ما کې توان د تگ، په ما غمېرې تنده

مه ځغلوه د ژوند په دشت د اُمېدونو اسپې
سترې به ځان کړې په سفر، سفر يادېرې تنده

تېرې آرزو يم د خلوص، لکه سپېڅلې مينه
د چا په مينه مې د مينې نه ماتېرې تنده

(غزل)

کله دي نه وي د جسمونو تړون
که دائمي وي زموږ د زړونو تړون

تر څو به زړونو له اوږې راكوي
په سپين كاغذ د شنو لفظونو تړون

مرگي به څنگه ما او تا بېلوي
لرو تر منځ چې د روهونو تړون

د سر لوړي او د انا په غال كې
وځور نفرت زموږ د كلونو تړون

سپور كه د باد په اوږو شي هم شوقه!
نه رښتيا كېږي د خيالونو تړون

(غزل)

زه د لېونتوب و انتها ته رسېده غواړم
ځكه خو د مينې و صحرا ته رسېده غواړم

مازي په دروغو د دروغې تسلي په نيت
خومره لېونۍ يم چې رښتيا ته رسېده غواړم

ځان پوهي كړه غمازه! په معنا د مجازي مينې
مه مې تره لاره ... گوره چا ته رسېده غواړم؟

مينه كه گناه ده ، نو بيا گورئ غمازانو څه؟
زه هم گناهكار يم و سزا ته رسېده غواړم

نه خو لېونۍ يم ، نه مجنون ، فقط شاعريمه
تل په تخيل كې و ښكلا ته رسېده غواړم

(غزل)

ستړي زندگي ده ، كه سترجنه لار
دا ... كړه وږه اوږده ازغنه لار

نه لري منزل د ژوندانه منزل
تش په وړاندې تله دي په غمجنه لار
نن سبا خو مينه د جذبې په خير
بنكاري د اغراضو فرېب جنه لار
ژوند لكه لوڅه زما و سترگو ته
ټول خيزونه هيڅ كړي په گړذجنه لار
مخ په وړاندې تېرې شوې د وخت كډې
پاته زه تنها شوم په خوږجنه لار
كله به رسېږي و منزل ته شوق
ده ... تر لرې لرې ارمان جنه لار

(غزل)

د خوشي خيال په رنگه زه هم لېونتوب د لاسه
اوسم له ځانه بې خبر د مئینتوب د لاسه
د نن په دې ناولې وخت او په لرلې ژوند كې
خلگ سپی نه مني څوك د سپیتوب د لاسه
گیله به څه كوم له تا ، لا د گیلونه بې اوس
وړم به دي هر زور او زیاتې د ماشوم توب د لاسه
ستړی ستومانه شوم په ژوند ، خو د رڼاؤ په ځای
شومه ملگری د تیارو ، د یاغي توب د لاسه
دومره مجبور یم چې غندلی نه شم ظلم د یار
د خپلې مینې د جذبو د مرئیتوب د لاسه
بیهه د مینې شوه ارزانه په بازار كې شوقه !
نن د پیسو د ډېر لالچ او د زیاتوب د لاسه

(غزل)

مینه دي یاره ! خه جنجال شوه راته
چې دُنیاگی هم خوب او خیال شوه راته

خله به نه زړېږم ستا په هجران
هره لمحہ چې په کې کال شوه راته

ستا په جنون کې رُومبۍ ورغ خو لا خه
شپه هم اریانه زما په حال شوه راته

و رسېدمه و معراج ته د عشق
که رسوائی په تندي خال شوه راته

د شوق په سترگو کې لاهو انجلی!
هره نخره دي هم مثال شوه راته

(غزل)

نور مې په اوبنکو نه بلېږي خراغ
سهاره ! رُون شه تېرېږي خراغ

د باد په شان ظالم غماز د مینې
په چا هم بل نه پیرزو کېږي خراغ

ای د امید لمره ! سهار که په ما
نه شپه تېرېږي ، نه رُونېږي خراغ

زما د وجود په وران مزار کې همېش
غمجن زرگی لکه لوگېږي خراغ

د غم په شپه مې لکه ستوري په مخ
قطره قطره اوبنکې ځلېږي خراغ

تل د شهیدو آرزوگانو په گور
شوق هره شپه لکه سوځېږي خراغ

(غزل)

اکثره خو دَ مینې په درک دَ غوښې زړه
ما هم وَ ژړوي دغه کودک دَ غوښې زړه
بریننا غوندې مې پرگ وهي په تریخ مانده احساس
په هیله دَ ژوند پروت له غمه ډک دَ غوښې زړه
په ښار کې دَ سپین پوستو هر یو موم غوندې سړی
کوگل کې گرځوي تر کانې کلک دَ غوښې زړه
تر څو به خوري څاپېرې دَ حالاتو په وور قد؟
دا زما یتیم بې کوره ، خوار هلک دَ غوښې زړه
په ژېړ ناروغه لمر دَ خپل لالی ساړه خلوص
بس مه چاؤده نور شوقه دا گزک دَ غوښې زړه

(غزل)

عجبه ښهر ؤ چې نن بې خرابې لتوم
تر خاورو لاندې بې زړې ورکې کوڅې لتوم
لکه یو سترې مسافر دَ امیدونو دَ دشت
زه هم وَ ځانته دَ دروغو حوصلې لتوم
ستا دَ غرض له بله اوره ، زه الوتی لوگی
اوس په فضا کې دَ وجود خس او ځانې لتوم
شپه که سهار لري ، سهار جوړ کړه باډاره په ما
زه هم له ستورو سره وینم ، سپینې سپېدې لتوم
تش دي په خیال تنده دَ رُوح زه ماتولی نه شم
ته خو سراب بې ، زه دَ ځان تېرې څپې لتوم

د پروني ورځې د عشق په ښکلي ښار کې شوقه
د آرزوگانو نږدلي کنډوالي لتوم

(غزل)

کوي به څوک په پرېدي ځلي څه باور
نه شته په ځان لا د شېبې څه باور

لاليه! پام کوه چې مات يې نه کړې
زړه خو شيشه ده، په شيشې څه باور

کله به وي جار جار او کله نفرت
په موسمي ډول يارانې څه باور

هر څه به خاورې شي له خاورو سره
په ښکلي نقش، ښکلي څپرې څه باور

ورک به له ځانه شې تيارو کې د غم
شوقه! راحه په تورې شې څه باور

(غزل)

د سترگو د ښو له غشو ځان ژغوره زړگيه!
په چل چل به دي مړ کړي، په ډېر پام گوره زړگيه!

وړه غوندي دُنيا به دي تباه شي له هوسه
په زور زور مه درزېږه، په قرار ښوره زړگيه!

دا ستا خيرون وجود به په خلوص که خدای کولزه
وينځم په مينه مينه د آشنا توره زړگيه!

اريان دي په خپل ژوند کړمه، با دار دي تا ميرات کړي
دا دومره ولې ديغ يې له دې خپل کوره زړگيه!

تاؤونه که د مينې د سره اور سهلی نه شې

بیا ولی دَ شوق غونبہ سوخوی نورہ زرگیہ!

(غزل)

لا بہ دَ غم کدی باربری کله؟
لا بہ دَ ژوند شوندي موسیبری کله؟

خوله خوله شو و سرہ لمرته انسان
لا بہ آسمان گورہ...، ژربری کله؟

زیاتہ خوزما حوصلی ہم شلی شوې
لا بہ مزل سرتہ رسیبری کله؟

رنا ہم تتہ غوندي شوہ دَ ستورو
لا بہ دَ شیپے اوربل تولبری کله؟

گورہ.. چي اي سراب سراب زرگیہ!
لا بہ ستا وچ کومی لمدبری کله؟

هرہ خپرہ شوہ گونخي گونخي دَ ژوند
لا بہ دَ شوق احساس خوانبری کله؟

دَ نظم برخہ

نظم ۱ - نعت شریف -

چي دَ شیپے له کن اوربلہ

د سهار خېره بنکاره شوه
نو د وازگو جوړ خدايان هم
ټول په کوزو کوزو سترگو
په شیشه غوندي کورو کې
د غرور په دالان ناست ناست
په وړانگو د لمر شول ويلي

نظم ۲ - "ماتي خانگي"

که څه هم
لوند دی حلق د تېرو زړونو
د باراني سترگو په اوبنکو باندي
که څه هم
رونې يې سپېدلې خولې
دي گرځېدلې د مانيانو خبستې
خوبيا هم
گورئ ، تکه سره ده مخکه
د ژوندانه ترونې لاندې دلته
او هر زيارکش د ماتي خانگي په چم
په پرې پرې غاړه راتالپرې مدام
د قصابې د سره پسه په رنگه
چې گوت گوت وينې ځينې څاڅي کښته

نظم ۳ - "مره پلونه"

دلته چې گام اوچتومه وړاندې
هلته مې سم دستي وزړه ته راشي
داسې يو سام
چې ما به مې کړي مرگی

داسي يو وام
چي زه به هم خاوري شم
د باد په چم د تير وتلو خلگو
چي لايي نخښي د پښو بنڪاري په لار

نظم ۴ - " اور او اوبه "

ياره ! مه پوري كوه اور
زما د زړه وړي نړۍ ته
گنې ، زما دغه لوگي به
د اوبو ډكه وريخ شي
ستا په سر باندي د وسې
بيا به خپلي لمبي ژغوري
د باران له سړو خاخكو

نظم ۵ - " ژوندي مري "

سړي مړدي د دننه
تش وجود دي چې بنور بڼي
د هوا په رخ هر كله
لكه مري په تابوت كي
په اوربو باندي خوا خوږي
راولي خپل اديري ته
له پرېدي لري ولاته

نظم ۶ - " خوك خپل ، خوك پرېدي "

توله لمن كرم له چا ، و غزوم چا ته لاس

حِينِي زَبِينِل كِرِي وَيِنَه ، دَ چَا پَه سِترِگوكِي اُور
حِينِي پَه خُوِي فَرِنِتي ، دَ چَا شِيْطَان سَكِه وِرور

تُولَه لَمِن كِرِم لَه چَا ، وَ غَزَوَم چَا تَه لَاس
حِينِي آسْمَان تَه گُورِي ، دَ چَا نَظَر دِي پَه حَانَ
حِينِي سِپِرَه پَه خَاوَرَو ، دَ چَا نُوْموَرِي دِي شَان

تُولَه لَمِن كِرِم لَه چَا ، وَ غَزَوَم چَا تَه لَاس
حِينِي خَوَارَه زَغَبِرِي ، دَ چَا لِسْتونِي كِي مَار
حِينِي دِي كَانِي پَه زِرَه ، دَ چَا مِثَال دِي دَ خَار

تُولَه لَمِن كِرِم لَه چَا ، وَ غَزَوَم چَا تَه لَاس
حِينِي خَبِرِي لَرِي سَل ، دَ چَا شِپُوَه دَه لَبَاس
حِينِي مَانْدَه دِي پَه تُول ، دَ چَا كُوْتَه دِي اِخْلَاص

نظم ۷- "حیرت وری سترگی"

پِراخ تَنْدِي دَ سِرِيْتوِب لَا
گُونُحِي گُونُحِي دِي وَ گُورِي
نِن پَه وِير دَ هَعُو خَلْگُو
چِي پَه دَغَه اِپْتِمِي دُور كِي
لُورِو تَنْدُو لَه سُوْبَه
پَه تَن بِنْكَارِي تَش هِلُو كِي
وِچ هِلُو كِي ، وِچ هِلُو كِي
پَه مِثَال دَ هَعُو وَنُو
چِي خَزَان وِي رِبْرُولِي
خُو ، بِيَا هَم دِي حِيْرَت وِرِي
هَعُو زِرُونُو تَه دَ غُونِبِي

چې لږ هم د خپلې هومره
ښکاري نه پرې درېدې دې

نظم ۸ - "په شپبو کې د هجر"

غواړم
چې ستا د ویده عکس په تندي
د خپل نامه و لگومه تیکه
خو
چې نری څوکه در وړم د قلم
ستا غنم رنگ نقشونه تت شي د ونې
چې د یو شنه وړو کې خال په گمان
ستا په خپره باندې اشعار و لیکم

نظم ۹ - "سل خېرې"

ستا په کایو به غمازه !
زما د زړه وړه اینداره
کړیچې کړیچې شي ، منمه
خو ، دا یاد لره نا پوهه !
که مات شوی هر توکری
و ایندارې ته مونږې
نو کوربه مې د زړه کې هم
سل خېرې شي زېږولی

نظم ۱۰ - "تسلیمې جذبې"

اوس به لا ما بېرغ په لاس

په غال غال
د پښتنې مینې په نوم اخیسته
ستا د زړه مخکې په خپل واک کې گله
چې مرامو سترگو دي له ما د مخه
په خوبولو
او په مړو مړو کتو
زما د زړگي ټولې غښتلې جذبې
د بې همته عسکرانو غوندي
یوه یوه ځانته تسلیمه کړله

نظم ۱۱ - " کور کور یو مزار "

لا ترڅو چې
د ټکریزو په ارمان کې
د پښتو ناوې
په اور سپڅلي لاسونه
نو تر هغو به
کور کور د پښتانه هم
لا په سیورو کې
د سرو شنو بېرغونو
بنکاره کېږي یو مزار
و نور عالم ته

نظم ۱۲ - " بې حسه د بوال "

لارې لنډېږي
ورځ په ورځ لگیا دي
د شنه آسمان
او سپېرې مخکې تر منځ

خو فاصلي
پرته هغسي دي لا
د زرو ترميانه
د غوښينو خلگو
چې ښکاري هريو
په خپل ځای باندې ښخ
لکه
د ځټو جوړېې حسه دېوال

نظم ۱۳ - "ويدي لمحې"

ما خو خوبونه ټول
په ټکي ټکي
رښتيا کول په سپينه ورځ درباندي
ځکه مې سترگې هم رومي له خوبه
را وښتولې ستا په عکس هر سهار
او لټولې به ما تل معناوي
غرسنۍ پېغلې!
په نقشونو کې ستا..،
خو چې خبر په حقيقت شوم کله
نو د خپل ژوند وينيې لمحې لاته
ويدي ويدي غوندي محسوسي شولې

نظم ۱۴ - "پښتني هوډه"

اې د سپېره منې ناترسه سيلۍ!
اې ټکي سرې او زورورې سيلۍ!
بلد يم ډېر ښه له تا
چې رېږواي شې پانې

وړای او راوړای شې وریخ
او هم له رېگه دروای شې غرونه
منم منم

دا به دې هم و منم
چې د وړوای شې خاورې
زما د بې حسه سرت په قبر باندي
او نړولای هم شې
زما د نامه ولاړه سپینه کتبه
خو ،

دومره واوړه ای غاورې سیلی !
ما هم خینبلی دي شو دې د مورکی
زه هم یو خوان د پینستني هوډې یم
نه یم گوبی د اوبو
او نه کیږدی یم چې به خیرې شمه ،
نو حکه پوهی شه چې وژلی نه شې
په زور د مستو خپو
زما د امید بله روښانه ډیوه
تر سپین سهاره پورې
اولا تر هغه دمه
چې پورته شوي نه وي
په ما پسې لاسونه

نظم ۱۵ - رسوائی

یو نوم دی چې بی وینم
خای په خای پر دېوالونو
د خپل نوم سره لیکلی
لکه زه او زما سیوری
چې په یو بل پورې اړیو
خو تر شا چې لار ته گورم
بنکاری زما پلونه یوازې

نظم ۱۶ - "دَضميرِ ژغ"

هغه يو ژغ چې زما تر غوږه راځي
له سترو سترگو مې خوبونه شپري
تل مې د شپې وبيس تر سهاره ساتي

هغه يو ژغ چې زما تر غوږه راځي
ما د ژوندون په تقاضو خبروي
هم مې د وخت په زولنو خبروي

هغه يو ژغ چې زما تر غوږه راځي
ماته سبق د سپريتوب راكوي
ماته لار ليكه د رښتيا رابښاي

نظم ۱۷ - "دمامې"

سترگه سترگه
گنډول شوې په بڼو ده
ژبه ژبه
چيچل شوې په غاشو ده
لاس او پښې هم
ماتي خانگې دي، چې خانگي
لنډه دا، چې
ور د کور کور دی ترلی
خوپه ښار کې
دمامې د خپلواکۍ دي

نظم ۱۸ - " شلې پښې "

لارې د احساس دي
که رگونه دي د وینو
چې د زړه له کوره وځي
د رنځونو و نړۍ ته
هم په ویننه
هم له خوبه
خو، چې وخت د منزل راشي
نودا غبرگې پښې شي شلې

نظم ۱۹ - " پلمه "

څنگه دي و شرم له وینو سترگو
زما د ماشومې مینې
ځوان ځوان خوبه!
ستا د نړۍ په هر هر کانيې ښکاري
زما د نامه سره لیکلې، گوره
هغه یو نوم
د هغې لورې هستۍ
چې دی پلمه د شاعری و ماته
چې دی پلمه د زندگی و ماته

نظم ۲۰ - " څه شوه پښتو...؟ "

څه شوه پښتو...؟ غواړم ځواب د دنگو غرو زامنو!
هغه پښتو... توره، توپک او چې وفا یادېده

هغه پښتو--- بښگره ، پت او چې حياء يادېده

خه شوه پښتو---؟ غواړم خواب د دنگو غرو زامنو!
هغه پښتو، چې په معنوي توگه وه ژواک او ژوندون
هغه پښتو--- چې خال او خط وه د خالاند سباون

خه شوه پښتو---؟ غواړم خواب د دنگو غرو زامنو!
هغه پښتو--- چې کايو بويتو او شنېزو وئيله
هغه پښتو--- چې اباسين او سېلابو وئيله

خه شوه پښتو---؟ غواړم خواب د دنگو غرو زامنو!
هغه پښتو--- چې ژغېده به تناگانو غوندي
هغه پښتو--- چې پرکېده به برېښناگانو غوندي

خه شوه پښتو---؟ غواړم خواب د دنگو غرو زامنو!
هغه پښتو--- چې وه تور سرو ته پېزوان او والي-
هغه پښتو--- چې وه خوانانو ته سدری او خولی-

نظم ۲۱- "هغه هم ته وي --"

چا ، چې ترزړه را جوړولې لارې
لا ، چې د چا به ما څارلې لارې
څوک چې و ما ته تر جهانہ راتېر
هم تر خپلوانو ، هم تر خانہ راتېر
د چا په یاد چې مې باڼه غورځېدل
د چا په نوم چې مې وپښته درېدل

لا، چې ليدل مې تل خوبونه د چا
هغه هم ته وي، بل څوک نه و اشنا

نظم ۲۲ - " پت لمر "

ما هم غوښتل
چې شينکې خال و وينم
د خپل زړگي د مېلمنې په تندي
چې زه يې سترگه بولم
د رانده بخت
هم د شپې شپې ژوندانه
له تورپېکي پت
د ورک ورک روڼ سهار
خو، درېغه درېغه په مزل کې د ديد
په نيمه لاره مې ویدې شوې سترگې
په انتظار د يوې مستې خپې

نظم ۲۳ - " سپينې ماڼي "

دا د واورې سپين کورونه
چې موندېږي و شيشو ته
ټولې خښتې يې د خوڼو
لا خودي د زيار کښانو
د محنت د خولو څاڅکې
لا خودي د يتيمانو
لپه لپه يخې او بنکې
لا خودي د مظلومانو
ټکي ټکي وچې وينې ...،
بس، که لږ هم ژړی تود لمر

کښته راغلی مځکې خواته
نو بې گورۍ چې ویلېږي
د بوالونه خپل تر خپله

نظم ۲۴ - "اورډ منزل"

زما او ستا تر ماښن
هغه د درو لوستو ورپه فاصله
د کمکۍ مینې ځوانېدو په هیله
خونې اورېده شوه ، گوره
چې تر یو بله رسېدو له مخه
ما او تا دواړه گرانې !
دلېونۍ ځوانې تر ټاک او وینستو

نظم ۲۵ - "زره"

نرېدلي د بوالونه جوړ شي بیره
رژېدلي ځانگې هم ونیسي پانې
خو ، یو دغه اوږ مارغه دی
چې ټپي شي
د نفرت په یوه تر یخ کاته هم دُونې
چې وژر کله تلي و التو ته
نو اندام اندام بې وژاري له خوږو

نظم ۲۶ - "یوه پوښتنه"

که هر انسان په ژوندانه کې ځانته

لري په ژوند باندې حق ...
نو، دا پوښتنه كوم
چې څوك دى هغه ماشوم
د سړي زوى دى كه يه ؟
چې په ټولنه كې نن
په تشه خپته او په وچو شونډو
خوار او ناهيله غوندي
د ساتېري او كوركيانو په ځاى
له بودگانو سره
د يو بده په رنگه
په امبارونو باندې
گرځي خواره لټوي

نظم ۲۷ - سترگې

خونې ویدې سترگې
په تک ژېړ سهار
سمې له خوبه وینېدو څخه بیا
د ورک تعبیر د لټولو په ځای
په خپلو او بنکو تور باڼه پرېمنځي

خونې او مې سترگې
په سره غرمه کې
د لورې تندو د وژلو په نیت
د سترې زیار په ینېدلو خولو
سوځوي خپل نازک او وچ وچ لېمه

خونې بنایسته سترگې
په ضد د تیارو

له توربخون غوندي رومي ما بنامه
په خاي د اوبنكو د زرگي په وينو
بلوي توله شپه ډيوې د حسرت

خو، درېغه درېغه
بيا هم نه شو راوينن
ويده نصيب د دغو خوارو سترگو
چې د ژوندون خپرې له ورايه په كې
په نوې نوې رنگ ځلېږي هميش

نظم ۲۸ - په ځله يوه او په زړه بله -

لارې اوږدې دي خونې
دلته د زړونو تر منځ
چې، د امکان اسپې هم
بنكاري پرې سترې سترې
خو، بيا هم سترگې ويني
دغه غورځيې خلگ
د بېل بېل كلي خلگ
اړكيه په سلو رښتو
لكه كړي، د زنجير

نظم ۲۹ - قلم -

كه خبرې كړي لاسونه
نو، به و منمه دا هم
چې بې نه شي ړنگولې
د بخت كړنې له ورغوي

نه دَ وخت سيلى. بادونه
نه دَ او بنكو سپلا بونه
نه باران باران چرتونه
لاكن بيا هم په تندي زما
شي راغونډې يو خو گونځې
چې قلم و وينم كله
په درو گوتو كې دَ ها - لاس
چې په كنبلو دَ خو ټكو
يدلوي رابدلوي تل
ليكل شوي قسمتونه

نظم ۳۰ - گونگي مينه -

چې زه بلنه دركول غواړم دَ مينې اشنا!
ستا دَ بنائيسست په نظارو كې په كتو شمه بوخت
نشه نشه شم او په تا كې په چرتو شمه بوخت

چې زه بلنه دركول غواړم دَ مينې اشنا!
له ډېره وهمه و رپېرم او خوله خوله شم
و سوځم اورغونډې په ځان كې او يره يره شم

چې زه بلنه دركول غواړم دَ مينې اشنا!
راته څرگند شي ستا په سترگو كې انكار له ورايه
په ځاى دَ مينې دَ نفرت يو تريخ اظهار له ورايه

چې زه بلنه دركول غواړم دَ مينې اشنا!
يخ شي لفظونه بيرته ټول په سر دَ ژبې زما

حڪه چي مينه وي گونگي، نه شي کولي وينا

نظم ۳۱- "بخركي او يري"

دَ بنايست دغه بخركي
چي له اوره دَ خواني ستا
تل دَ ماتو ستورو غوندي
يوي بلي خواته غورخي،
هم دغه رنگه به ډپرژر
دَ غرور په نغري كي
په لتيون دَ سرو سكروتو
مري ايري دَ دي وختونو
ولري را ولري ته

نظم ۳۲- "د سبا په آئينو كي"

دَ پرون بنكلي مخونه
كه نن گونخي گونخي بنكاري
نو بايد چي دَ نن ورخي
خلنده بنايست لرونكي
چتي پبغلي او خوانان ټول
خپله خپله سر دَ پاسه
دَ غرور بنكرونه مات كړي
او په دي حقيقت پوهي شي
چي هغوي به هم بنكار پري
دَ سبا په آئينو كي
لكه وچي شارپ وني

نظم ۳۳ - "خالي خانگو"

امبلونه دي دَ کرکو
که هغی هم
یو په یو راته پییل
په تار د مینې
نو دي خله د نامه لاکت
په جار جار
راپه غاږه کرو په خپل لاس
د زړه سره !
چې اوس هم گوره لا خانگي
په سینې زما
د خالي خانگو په رنگه
د یو کونډې

نظم ۳۴ - "وام"

راغز پېري زما په لوري
یو تک سور او ترکېدونکی
د سکرو تې په شان بل لاس
هم په ویننه
هم له خوبه
خو، چې زما تر مری رسي
نو بانه پری و نبتېزم
په وړو وړو سلگیانو

نظم ۳۵ - "خه تمه؟"

خپله سایه مې هم یوازې پرېږدي
چې د ما بنام زلفې خورې شي په لمر
ته خو خراغ لا د بل کور بې آشنا
له تا به تمه د رڼا څه کوم ؟
له تا به تمه د وفا څه کوم ؟

نظم ۳۶ - د خپله لاسه

بخت په ما پورې گرم نه دی
نه وختونو یم تر ټلی
ما خو خپله د خپل لاسه
د ماشوم زړگي په خوښه
د یو چا په خوا خوږی کې
په صله د خوږې مینې
په اثر د مرامو سترگو
د سکون ډک ډک جامونه
چپه کړي دي پخپله

نظم ۳۷ - بېلېدل گران دي

چې د آشنا د هېرولو په نیت
په واین د صبر خان تر مه خوڼې
او لایې عکس عکس پر بمنتل غواړمه
د خپلو سترگو له ایندارو څخه،
دوڼې مې زړه شکوي تنیانې ورته
او رابښخپري له اوله هم زیات
لکه په څوزو پېچل شوي ورېښم
چې خلاسوي بې څنگه څنگه په پام
هغونې دوئی په کې اړ کېږي نور نور

نظم ۳۸ - " عدالت "

زړگي خو غواړي مدام
چې د مارغه په رنگه
بالا بالا الوتی
او د بورا په چم يې
گل گل نباتيست ختلی
د ژوند له هرې خانگې
خو، وينس ضمير يې ترې
د فرار لارې ټولې
په دليلونو باندې
ځکه خو هر انسان دی
ځانته ياغي هم خپله
ځانته قانون هم خپله

نظم ۳۹ - " هکله * "

دا چې د غره له لورې
بیرته ورغبرگه شي ژر
کلکه هکله د شپون
نودغه لويې، زامن
د دنگو غرو هم بايد
چې ژبې ونه ترې
د بودگانو غوندې
که سر بیره پښتو
په چيغو چيغو له دوی
غواړي د سر پرونی

* هکله - (په ترينو پښتو کې چيغه ته واي)

نظم ۴۰ - "لتون د سيوري"

وړاندې په لاره د ژوند
او چتوم گامونه
تش په دې هيله همېش
چې زه به هم وسا کړم
کله په يخ سيوري کې
ستړيا د ستړي وجود
خو، د دې وخت ناترسه
تودو تودو غرمو کې
نه ښکاري چېرې راته
له پايو ډکه ونه

نظم ۴۱ - "اشتهار"

هغه حياء او د حياء مجسمه
هغه د کور او د عزت مېرمنه
د نوي دور له تقاضو سره نن
خومره بېباکه غوندي
سترگو ته وړاندې وړاندې
لکه لېبل د شهرت
لکه ټاټېل د کتاب
د خپل ښائست په سوب
د ژوندانه په ښاريو کې ښکاري
د هر بازار په ډوکانو کې دلته
د شرافت په لمن
د پېغلنوب او بې شرمۍ اشتهار

نظم ۴۲ - د وخت زلزلي

کرنبي د لاس وي
بېلې بېلې لارې
د ليکل شوې نصيبي --- منمه
خو، چې منگولي د چا دکې وي تل
د ارمانو په خای
په سرو تياکو
نو، د هغوی د ختو مېني خله
نړوي هر کله د وخت زلزلي؟

نظم ۴۳ - خپلواکه کوچی

په زړه منگولي لگول د کوچی
خپه د باد نه ده نيول
نو څه دي؟
چې د نازکو بوروبکيانو غوندي
تل په ټولۍ کې له همزولو سره
د ژوندانه د هر ما بنام د مخه
کله په دشت
کله لمن کې د غره
خپلې کيږد يانې دروي په اوبو

نظم ۴۴ - برخي

ته هم ويده شه زياته
اي د ويده بخت سر ته ناست زړگيه!

ويده وي مڙي دَگور
او مڙي نه شي ورکولای چاته
برخي دَژوند هيڅکله

نظم ۴۵ - ڪرنبني دَيار په نامه -

بي تا مانده دَژوند په تول يم ځکه
چي ستا له جوړه سترگه سترگه شومه
لکه خوره وړه بنکلا دَ سپرلي
چي په اوو رنگو کي سترگي گتبي
خو، دَزرگي په برخه تل وي تيارې

بي تا مانده دَژوند په تول يم ځکه
چي ستا له جوړه شومه سيال دَ خلگو
لکه سره خوانه يينبېدلې وينه
چي په رگو کي وي دَژوند علامت
خو، هسي بنکاري سره سياهي دَ قلم

بي تا مانده دَژوند په تول يم ځکه
چي ستا له جوړه څرپيکه شوم دَ پرهار
لکه تېره تېره ازغي دَ بوتي
چي پاملرنه دَ گلونو کوي
خو، پرانوي دَ احساس لاري په درېد

بي تا مانده دَژوند په تول يم ځکه
چي ستا له جوړه تکه سره غرمه شوم
لکه وختونه دَ اور اور پېعلتوب
چي دَ وجود غوښه په تاؤ ويلوي

خو ، سوځېده لکه ققنس له ځانه

بې تا مانده د ژوند په تول يم ځکه
چې ستا له جوړه ژوند ته لارې غواړم
لکه د بريوان تنها مسافر
چې لتوي خپل بې درکه منزل
خو ، فاصلي د محرومي اوږدې دي

بې تا مانده د ژوند په تول يم ځکه
چې ستا له جوړه يم لاهو په ځان کې
لکه تازه غوندي يو مړی د گور
چې ورته پورته وي لاسونه همپش
خو -- اديره کې نه وي نخښې د ژوند

نظم ۴۶ - "ويننه شپه"

سرد پاسه دا روڼ ستوري
بل څه نه دي ، سرې بخرکې
چې له اوږه د هجرانه
الوتلي وي آسمان ته
هم په دې خو حسرتونه
په اوږو د امیدونو
د سهار په هيله ستري
د وچ بوټي په چم سوځي
د بې خوبه سرو سرو سترگو

نظم ۴۷ - "ترانه د ياغي مينې"

دلته خو سترگې او ايندارې وور نظره بنکاري
دلته تيارې د بيلتانه له مازيگره بنکاري
دلته گربوان وي د غمازپه لاسو چاک د مينې
راشه چې جوړ کړو په يو ستوري خپل و تاک د مينې

دلته کاختي ده د سکون ، وختونه سوخي په اور
دلته آثار نه شته د ژوند ، بنکاري کور کور لکه گور
دلته سپر سپر او بينستی دی تر تاک د مينې
راشه چې جوړ کړو په يو ستوري خپل و تاک د مينې

دلته په لارو زيږه کاني او ازغي پراته دي
دلته خو خلي په هرگام د محرومي پراته دي
دلته باران ته د خلوص تری دی خاک د مينې
راشه چې جوړ کړو په يو ستوري خپل و تاک د مينې

نظم ۴۸ - "کورکی"

خونې به بڼه وای که مور خپله بیرته
هغه گړی وای نړولی هلته
له خاورو جوړ هغه کوچنی کورکی
هغه زموږ د ناوکیانو مسکن
چې ما او تا جوړ کړی و په مینه
د ماشوالې په تودو غرمو کې
ای د غریزي سیمې پېغلې جلی!
نوبه هیڅکله گرځېدلې نه وای
هغه ناورانه کورکی د یادو
په تا چارپېره لکه شپول د شپوږمې

اونه به ما وای سنجولی کله
دغه ستا کورد ارمانون زیارت

نظم ۴۹- ژوندی اديره

دا خو گنه اديره ده
چا وئیل چي بناریه ده؟
دلته دي توله قبرونه
نه بازار شته ، نه کورونه
مړ احساس دی ، مړې مړې سترکې
مړې جذبی ، مړه ضمیرونه
هر سړی دی کفن کنبونکی
خکه ژوند په کې ساه اخلي
هم په هر گام دي ولاړي
فرېنتې د مرگ خار مړي

نظم ۵۰- خیالی ترون

ای د آشنا په باب د وینې خوبه !
کله خو ته هم شه رښتیا په هېره
چې زه هم و وینم د سترگو وړاندې
د خپل خیالی یار نالیدلې سترگې
چې مې زرگی تخنوي
چې مې اروا موسوي
هوکه ، هغه چې تهمتي یم باندي
له ننه نه ، زما له ژونده راهسې
خو ، بیا هم نه شوې تولې
گنې تیارې د هجران
اونه سهار شو کله

زما په دې شپه غوندي ژوند

نظم ۵۱ - " مینه "

مینه جذبه ده --- منم
مینه کنه ده --- منم
مینه رنده ده --- منم
مینه کتاب دی د ژوند
مینه نصاب دی د ژوند
هر څه هر څه ، خو انقلاب ده مینه
پښتني هوډه ، مست سېلاب ده مینه
غرونه د وخت دي ورته لوتې لوتې
د روایاتو پرې پرې دي ورته
مرگی هم ځان په گوتونه ورکوي
ځکه خو هر مئین زرگی وي یاغي
او د یاغي جذبوله اوره امان
چې ... په سره تاؤ کوي خوله په کانو
هوکه ، په هغه کانو
چې د بلی غوندي ورېرې په دوی

نظم ۵۲ - " د گل په نامه "

ویارمه --- زه په ازغي ځان هرکله
ځکه چې اې ناپوهه ښکلې گله !

" پاي له ژونده د فنا قدرونه
پاي له خاورو د بقا قدرونه
پاي له کانو د دنیا قدرونه
پاي له شپې د سپین سبا قدرونه
پاي له خيرو د ښکلا قدرونه "

نو، ته هم پوهی شه که دانا یې گلّه
گلّه! که گل یې، نو له ما یې گلّه

نظم ۵۳ - " پت پټانې "

ځینې سترگې دي
چې ما د ورکو غواړي
ځینې سترگې دي
چې زه یې لیدل غواړم
خو
نه لاره د طلب رسي و سر ته
او
نه دغه پت پټانې زموږ تر منځه
دروي د صبر جگ جگ د پوالونه

نظم ۵۴ - " پښتنه پېغله "

ته په خوئی د غرسنۍ یې، تا په کوم نامه و ستایم
ته باران یې، ته سیلی یې، تا په کوم نامه و ستایم؟
د پټکي شمله ده هسکه ستا له جوړه د پښتون پلار
ته په بنځه ځان زمری یې، تا په کوم نامه و ستایم؟
ستا د سترگو په حجرو کې د خلوص مېلمانې اوسي
ته نرگراړې انجلی یې، تا په کوم نامه و ستایم؟
ستا په مینه کې پښتو ده، ما ته نه منې له مرگه
ته هم لور د ملالی یې، تا په کوم نامه و ستایم؟
له بنگرټیو او له گوتکو، خوښې دي په لاس بېړۍ ستا

ته بپرغ دَ خپلواکۍ يې ، تا په کوم نامه و ستايم ؟

ستا خندا ده دژوند زېری ، ستا په خشم کې مرگی پت
ته وږمه يې ، ته سيلۍ يې ، تا په کوم نامه و ستايم ؟

ستا په ژغ کې خوږ سرور دی ، خوند کوي تل ژغېده ستا
ته نغمه يې ، ته شپېلۍ يې ، تا په کوم نامه و ستايم ؟

ستا چې پت وي ترڅو پورې دَ حياء په پلؤ مخ لا
ته اومه غوندي غوتۍ يې ، تا په کوم نامه و ستايم ؟

وچ دي شي هوس دَ ستورو ، چې به ستا وړاندې ځلېږي
ته سکه خور دَ سپوږمۍ يې ، تا په کوم نامه و ستايم ؟

ستا نبائيس دَ له فطرته ، و نځرو ته دي حاجت څه
ته بې تاجه هم رانیۍ يې ، تا په کوم نامه و ستايم ؟

ستا شپوه هم لکه شمع دَ تيارو په ضد سوځېږي
ته رڼا دَ زندگۍ يې ، تا په کوم نامه و ستايم ؟

هيڅ دي هرڅه بې تادلته ، که ايندارې دي که سترگې
ته دژوند اصل ستنۍ يې ، تا په کوم نامه و ستايم ؟

شوق هم ستا په تصور کې ، تر مری نيسي غمونه
ته سوب دَ سوکالۍ يې ، تا په کوم نامه و ستايم ؟

نظم ۵۵- " دي آرن اېچ "

دَ پرون ټوله خوبونه

ټول سوچونه

ټول خيالونه

نن رښتيا دژوندانه شول

اربې له حرکتته

دآبتم له برکته
خو، مرگی، هغه مرگی دی
چې دآجین بم په وسواس یې
دروبوت غوندي انسان هم
په خپل غم دی لانیولی

نظم ۵۶- " یوازي نه یم "

یوازي نه یم ، اندېښنې لرمه
د زړه په سر بلې لمبې لرمه

حکله خو کله خوب له خوبه گرځم
کله د شني لورې غوندي ترځم
لا د تیارو د یو ملگري په چم
په هر دویم قدم د ورځې پرځم

یوازي نه یم ، وسوسې لرمه
ځانته چارپېره خو سای لرمه

حکله خو کله له خپل سیوري تښتم
کله له وامه دلې د وري تښتم
د مرگ له خپلې او د اجل له گولې
له ښاره زه د غره په لوري تښتم

نظم ۵۷- " سباؤن "

د پرونی شپې
د ښایسته غوندي خوب
که تعبیر نن وکنیم
نوبه د ژوند

په غم لړلي لمحو
او چارپېرچل کې د وخت
زه خواري په وږي خېټه
ولرم هيله په څه
د خنډني سباون؟

نظم ۵۸ - "پيسې"

د سهار له لمر ختو
د ما بنام تر خور بدو
ټول اقدار د ژوندانه
ورکړه را کړه بد او بڼه
گوا هر څه او تقاضې
نن سبا بنکاري پيسې

نظم ۵۹ - "نفس"

هغه سړی

هغه نوموړی سړی
هغه غښتلی سړی
چې ما تر ځان دباندي
خپل چارپېرچل کې چېرې
نه کړو موندنه کله هم

هغه سړی

هغه غاوره سړی
هغه جابره سړی
نن ورځ په خپله بڼه

ما په خپل ځان کې ولید
د زړه په سترگو باندې

نظم ۶۰ - یوه خطا

کشکې زه رومبی خبر وای
فقط دومره
هوکه ، دومره
چې یو ورځ به زه او زړه هم
سم سره له آرزوگانو
د دې خپلو سرو سرو او بنکو
په سېلاب کې و یهېږو
لکه ختې
لکه شگې
او لا خړ کچه کورونه
نوبه نه وای ورگډ شوای
کله هم داسې په مینه
زه د مینې و درياب ته
لا د هغو بنکلو سترگو
د ځمار ډکو چينو ته
چې تر ننه یې نشو کې
لامبوزن لامبوزن بنکارم

نظم ۶۱ - عقیده زما د مینې

چې له خدایه که بل چا ته
اجازه د سجدې وای
نوبه ما وای لگولی
خپل تندې و هغه یار ته

چې هم خپله تل ولاړ وي
وټانو ته خاورو
لاس نرلی -- لاس ترلی
د اغراضو په مندر کې

نظم ۶۲ - څوک به وای د ناز غاړې؟

څوک به وای د ناز غاړې؟
د ساه گانو په دې لوبه
چې یادې پې په نامه ژوند
خو بنسکارې دې د خوب غوندي
خاورې خاورې
سپېرې خاورې

— ۲ —

څوک به وای د ناز غاړې؟
د امپند په وړېمو باندې
چې بنسکلاوې زېږوي تل
خو څکلی يې څوک نه شي
لکه زهر
تراخه زهر

— ۳ —

څوک به وای د ناز غاړې؟
د وختونو په دې ناوې
تر سپرلي چې هم ده بنسکلي
خو همېش له غمه ژاري
لکه کونډه
خواره کونډه

— ۴ —

خوک به وای دَ ناز غاړې؟
دَ دې ژوند په موسمونو
چې بدلېږي رابدلېږي
خو سکون په کې هغی لا
همېش بنکاري
يو پوښتنه

نظم ۶۳ - جنون

ورک یم له ځانه زه په تا کې دُونې
دَ انتها ، چې انتها ده ځونې
خو بیا هم زه دَ ویده بخت له جوړه
په وینسه لرې یم له تا هغونې

ورک یم له ځانه زه په تا کې دُونې
چې زما دَ فکر ژورتیا ده ځونې
خو بیا هم زه دَ سترگو وړاندې مدام
بنکارم بندي دَ خپل وجود هغونې

نظم ۶۴ - رنده نری

لمرکه خېږې که دُوبېږي
خودا ځونه
دَ زړه ځونه
لکه تور لحد دَ مړي
چې وړانگه هم دَ رڼا لا
نه شي کښلی ورته لاره

نظم ۶۵ - " ؟ "

يو خواته مري
سړی سړی له تندي
و یوه گوت ته
د خواهش د چيني
او بلې خوا،
د وپېرې بنځه بنځه
په خپل اوبه غوندي وجود کې خپله
لکه سوروی کشتی
په شنه درياب کې

درېغه

غه درې چې ې گل بن گل
پوه یوا په انقدرخ
اوی د لیرې وړهمل
له تمونو تور د ې شپ
ای له رای خزانو نیک
نوبه یی ونه رز د بل
ی داس په ظلم ظلم
لاندی کول نه کله یخه
د خپلو وین پ تر تلو

نظم ۶۶ - " پښتو "

هغه څوک ده؟
د چا لورده؟
د چا وینه، د چا خورده؟
چې په سرو سرو او بنکو ژاري

سر بېره، در په دره
د ژوندون لارو کوڅو کې
په مخ لُوڅه
په پښو لُوڅه
په زړو خيرو جامو کې
سرگردانه، پرېښانه
په وجود سترې ستومانه
له خپل ځانه بې خبره
له جهان بې خبره
د بې رحمه وخت په لاس کې
لېونۍ سپېڅلي غوندي
په ارمان کې د نکريزو
په غلتوب بائيلي زړېږي
په فرياد فرياد ژغېږي
چې، اي خلگو!
ږندو خلگو!
ماته وگورئ، زه څوک يم؟
د چالور او د چا خوريم؟
زما په سر پروني نه شته
زما لاسونه بې بنگرئيو
زما غوږونه بې والتيو
آخرو لې... آخرو لې؟
يه د وخت زامنو لې؟
زه بې وسه، بې آسري نن
زه بې کوره، بې پردې نن
د خپلوانو په لتون تل
د مراد کچکول په لاس کې
د سوالگيري په شان گرځم
زه سوالگيره؟
زه سوالگيره؟
سترگې روڼې کړئ يه خلگو!
د غفلت د تيارو خلگو!
ما هم وپېژنئ خلگو!

زه د دنگو غرونو لوريم

زه پښتو يم

پښتنه يم

نظم ۶۷ - " فاصلي "

يو قدم په زيږه کاني
بل قدم په ازغن بوتي
خو، لا هغه فاصلي دي
د ژوندون د خواهشاتو
چې لنډېږي نه هيڅکله
په دې لارو زوال جنو

نظم ۶۸ - " ازلي ترون "

کومه ورځ چې ستا د ژوکړې وه
هغه ورځ
ما ليدلي وه په وينو سترگو باندي
په اينداره کې
خيالي غوندي څېره ستا

کومه شپه چې راته مرگ وله
هغه شپه

تا په مينه زما د زړه په واړه غولې
د تيارو په ضد
خراغ د ژوندون بل کړو

نظم ۶۹ - " د رڼا ملگري "

ته دَ رِنَا سره سم خُغلي
دَ ما بنام په لوري
اوزه دي سيوري دَ وجود يم
تا سره سره خُم
خو، دَ بېل بېل فطرت له جوړه
ما او تا هم مُدام
چې خونې دواړه ليدل کېږو
خنګ په خنګ دَ ورځې ،
دغونې ورک شوله يو بله
په کوڅو کې دَ شپې

نظم ۷۰ - دَ طلب تنده

چې دَ سوچ هر يو نيلى مې
دَ اُميد له هر ګودره
دَ جانان په طلب ستړى
او ناهيله غوندي بيرته
دَ ما بنام خواته ، راغبرګ شي
نو، په اوښکو يې دَ سترګو
او بومه تنده داسې
لکه زه چې يې له ورکو
ټوله ټوله ورځ غوښتمه

نظم ۷۱ - ټپ دَ نامه

که له سترګو
زما دَ هر يو عکس په رنگه
زما دَ نوم
هغه تک شنه او مړه حرفونه

چې تا کښلي په سپين لېچ و
په نړۍ ستن ،
لا هم بېرته
په پڼر و پټې گلہ !
نو
هغسې به يو ټپ
لکه اينداره
زما د ياد هره خپره تل
په تا ويني

نظم ۷۲ - " تلکې "

که تنستېده غواړي څوک
له خپله ژونده چېرې
نو به په کومه تنستي ؟
چېرې به مخه کوي ؟
ځکه چې ښکاري هر لور
دېوال دېوال رسمونه
غونډۍ غونډۍ خنډونه
درياب درياب غمونه
اولا ، قدم په قدم
ولاري دي تلکې

نظم ۷۳ - " آخري سندره "

نه شمه پاللی بس نورې اندېښنې زياته
نه د ویر شېبې زياته ، نه د ژوند لانجې زياته

چاته لوند ازغی ښکارم ، څوک غموي ژوند په ما

چاته خوارکی بنکارم، شوک وهي پسخوند په ما
نه شمه زغملی تل ، داسې مسخړې زیاته
نه د ویر شېبې زیاته ، نه د ژوند لاندې زیاته

خونې چې نېستمن یمه ، دُونې مانده تول لرم
خونې چې غمجن یمه ، دُونې تش کچکول لرم
نه شم تکولی زه ، بندې دروازې زیاته
نه د ویر شېبې زیاته ، نه د ژوند لاندې زیاته

دلته مې لمر ملا سپڅلي ، هلته د کلو منزل
دلته مې خپل بخت ترتي ، هلته په ارغو منزل
نه غواړم ساتل شوقه! ساه سره رښتې زیاته
نه د ویر شېبې زیاته ، نه د ژوند لاندې زیاته
